

Prijatelj.

Povest. — Spisala M a r a.

XIV.

kolu devete ure je odmolila grofica jutranjo molitev. Grof je dlje časa počival kot ponavadi; ob določeni uri pa sta se pozdravila gospod in gospa.

»Kako to, da si došel snoči ob toli slabem vremenu? Nihče te ni več pričakoval,« reče grofica.

»Saj bi tudi ne bil došel, ko — —« reče skoro malo nejevoljno grof in umolkne.

»Govori, kašni vzroki so?«

»Ne bi bil došel, ko bi bil našel Gastona v mestu P. Mislil sem pri njem prenočiti; ali — čakal sem in čakal, dočakal ga pa nisem. Ura je bila deseta, enajsta — Gastona ni bilo. Kaj sem hotel? Prvi brzovlak me je pripeljal do bližnjega mesta. Najel sem voz od kolodvora do sem in prišel domov.«

»Moj Bog, kje pa se je mudil Gastone tako dolgo?«

»Ne vem nič drugega kakor to: zvezal se je menda spet z nekdanjim igralcem in tovarišem Albertom ter — —«

Ni še izgovoril, ko nekdo pozvoni. Elvira vstopi.

»Motim visokorodno gospodo? Ali v naglici imam naznaniti važno novico.«

»Katero, katero?« zakličeta hkrati grof in grofica.

»Milostljiva — grofič Gastone kleči v gozdni kapelici bled kot smrt in moli s solzami.«

* * *

Minilo je nekaj let. V villa de Fiori je bilo živahno. Grofič Gastone je daroval presveti dar Stvarniku. Čestitalo je vse mlademu grofu. Veselila se je blaga grofica, veselil grof, tudi Alma in Elvira sta se radovali. Prišel je Alfonso in vrtnarjevi, da bi še enkrat z visokorodno gospodo skupno preživeli nekaj veselih ur. Grofič Gastone je daroval v domači kapelici novo mašo. Kdo bi se ne veselil?

Po opravljenem slovesnem opravilu so se zbrali vsi v Gastonovi sobi.

»Kdo bi bil kdaj misli, da me bo moj Gastone kdaj še toli vzradostil?« reče veselo grofica.

»Da, prav res,« pristavi resno grof. »Povej, povej, Gastone, to slovesno uro, kako si prišel na to pot!«

Grofič si ni pustil dvakrat reči in je začel: »Služboval sem v mestu P. Seznanila sva se z nekdanjim igralcem — ali, kakor mi je nekdanj rekel Alfons — z volkom Albertom. Silil me je ta in silil. Od začetka ga nisem slušal, ali pozneje sem se mu udajal, in tako mi je postala njegova družba vsakdanja. Dodobra sva se razumela. Igrala sva s početka malo; pozneje

za visoke svote. Primanjkavalo mi je denarja. Dolžan sem mu bil. Ker nisem imel s čim plačati, me je prisilil, naj mu pokažem pot do doma. Ondi bo on, če ni drugače, vlomil in pobral denar. Zbal sem se te misli. Toda kesneje, ker mi je grozil, sem se vdal in privolil. Noč je bila temna kot v rogu. Nevihita je razsajala. Zunaj je divjalo. Tako je bilo tudi v mojem srcu. Vsi nauki in opomini so se oživljali, vest mi je očitala. Dobra vzgoja ni bila zaman. Albert je odšel, jaz pa sem nehote pokleknil v gozdni kapelici in — molil. Molitev me je rešila. Albert je zbežal, jaz sem pa ostal. Posvetil sem poslej vse svoje življenje Brezmadežni. Pozneje sem slišal, da je Albert nekje poneveril visoko svoto. Zaprli so ga in obsodili v do smrtno ječo. Tako,« konča grofič, »se je dokončala nesrečna igra.«

»Dobri Bog te je otel, Gastone,« reče Alfonso. »Sedaj bom vsaj brezskrbno živel. Prijateljska vez med nama se bo podvojila.«

»Podvojila in potrojila se bo,« dodajo enoglasno vsi navzoči.

Za nekoliko dni je pomolil grofič Gastone kratko molitev v gozdni kapelici, pa se je poslovil od domačih, poslovil od prijatelja in odpotoval. — Bil je jezuit.

Na paši.

(Konec.)

II.

Ni še minilo pol ure, odkar je zapustil Trentov Miha svoje tovariše, kar zadoni njegov klic iz gošče: »Hej! Pojdite sem! Nekaj sem našel.«

»Pustite ga in ne hodite tja,« nasvetuje Janez tovarišem, ki so skočili pokonci in se hoteli odzvati povabilu. »Če je res kaj našel, bo že prinesel pokazat.« Radi so ubogali. Komaj so zopet posedli po tleh, že zagledajo Miha, tekočega proti njim.

»Glejte, glejte, kaj imam! Mlade kose sem našel, glejte jih!« Tako jim kliče že od daleč. Ko pride bližje, ugledajo dva uboga, še skoro gola mladiča, katera je držal v roki. Takoj ga obstopijo in radovedno ogledujejo ubogi živalci, ki sta plašno gledali to neznano in neljubo družbo.

»Kosa sta, prava kosa,« pritrdi Žagarjev Jakec, ki je dobro poznal ptiče. »Pa kaj boš počel z njima? Jest še ne znata, poginila ti bodeta.

»Saj nisem bedak!« zakliče Miha. »Nazaj naj ju nesem? Menda bi ju ti rad vzel?«

»Prav res ju boš nesel nazaj!« se oglasi zdaj Janez, ki je tudi pristopil in ogledal mladiča. »Kaj se ti ne smilita stara, ko bosta našla prazno gnezdo. In pa mladiča! Kaj meniš, da ju boš zredil! Poginila ti bosta v malo dneh. Zato ju pa menda vendar nisi vzel iz gnezda!«

»Ne dam ju nazaj, pa ju ne dam!« zavpije jezno Miha. »Naučil ju bom žvižgati, potem ju pa prodam v mesto.«